

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 43P/99/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7221206756
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agáta Burkušová
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2021:7221206756.1

Uznesenie

Okresný súd Košice II v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. P., F.. XX.XX.XXXX, dieťa rodičov: E.. D. P., S.. M., F.. XX.XX.XXXX, T. G. X, P., zastúpená JUDr. Peter Konvičný, advokát, so sídlom Rázusova 1, Košice a otec: O.. H. P., F.. XX.XX.XXXX, T. S. XX, P., v konaní o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu elektronicky dňa 06.09.2021, sa matka domáha nariadenia neodkladného opatrenie, ktorým by súd dočasne zveril mal. A., F.. XX.XX.XXXX, do jej výlučnej osobnej starostlivosti a otca by zaviazal povinnosťou platiť na maloletú výživné v nevyhnutnej miere vo výške 250,-Eur mesačne do právoplatného skončenia konania vo veci rozvodu manželstva a úpravy pomerov k maloletej na čas po rozvode vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 14P/55/2021.

2. Podanie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila najmä tým, že posledné týždne otec prestal javiť o maloletú záujem, odmieta akýkoľvek kontakt, pričom dôvodom má byť údajne konflikt, ktorý počas augusta nastal medzi maloletou a starou mamou (matkou otca). Matka takéto správanie sa otca nepovažuje za zodpovedné z pozície rodiča, nerozumie jeho postoj, preto má za to, že bude v najlepšom záujme maloletej, aby bola dočasne zverená do výlučnej osobnej starostlivosti matky a to až do skončenia konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 14P/55/2021, predmetom ktorého je rozvod manželstva rodičov a úprava pomerov k maloletej na čas po rozvode. Matka tiež žiadala uložiť otcovi povinnosť platiť výživné vo výške 250,-Eur mesačne, pretože odkedy sa otec odsťahoval od matky a maloletej zo spoločnej domácnosti, s výnimkou nákladov na školu, na ktorých sa doteraz podieľal, na výživu maloletej vôbec neprispieva.

3. Matka k návrhu predložila fotokópie sobášneho listu, rodného listu maloletej, návrhu na rozvod manželstva a úpravu pomerov, vyjadrenie matky k návrhu na rozvod manželstva.

4. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Košice v správe zo sociálneho zisťovania pomerov v rodine maloletej zo dňa 23.09.2021 uviedol, že nemohli uskutočniť osobné šetrenie pomerov u matky a zistiť vôľu maloletej nakoľko matka úradu oznámila, že do 24.09.2021 musia byť v karanténe z dôvodu výskytu ochorenia COVID-19 v triede maloletej. Otec uviedol, že s návrhom matky na nariadenie neodkladného opatrenia nesúhlasí, pretože ho považuje za nepravdivý. Po podaní návrhu na rozvod manželstva on zabezpečoval výlučnú osobnú starostlivosť o maloletú asi tri mesiace bez záujmu matky. Ona údajne po podaní návrhu na rozvod manželstva mala otcovi uviesť, že sa o maloletú nechce starať, čoho svedkom bolo aj dieťa. Otec sa vyjadril, že platiť výživné na maloletú vo výške 130,-Eur mesačne aj napriek tomu, že sa dcéra zdržiavala väčšinu času v jeho domácnosti. Išlo o obdobie asi dvoch rokov, čo vie preukázať výpismi z bankového účtu. Zároveň uhradil náklady na dcéru, pričom od matky si polovicu výdavkov nežiadal. Ďalej poukázal na to, že matka v tom čase poberala prídavok na dieťa a uplatňovala si nárok

na daňový bonus. Taktiež kúpil dcére bicykel, lyže, zaplatil lyžiarsky kurz, kúpil zlaté náušnice, zlatú retiazku a pri príležitosti 1.svätého prijímania daroval dcére zlatý náramok s priveskom. Otec opísal konflikt z augusta 2021, keď bol s maloletou na svadbe jeho bratranca. Počas svadby sa maloletá ukryla so svojou sesternicou a stará matka maloletej (z otcovej strany) napomenula vnučku, že to nie je vhodné. Maloletá mala povedať starej matke, prečo sa o to zaujíma a drgla ju zo schodov, stará matka nespadla. Následne otec požiadal dcéru, aby sa ospravedlnila, čo maloletá odmietla s odôvodnením, že na nasledujúci deň ide k mame. Zároveň otec upozornil dcéru na to, že veci, ktoré mala od neho slúbené (denný tábor v obchodnom center Optima, výlety), nedostane. Maloletá sa mu po odchode k matke ozvala deň pred nástupom do tábora s požiadavkou, čo jej má pripraviť. Otec ju následne telefonicky kontaktoval a vysvetlil, že sa nezúčastní tábora kvôli tomu, čo sa udialo na svadbe. Dcéra sa rozplakala a povedala, že mamka jej to zaplatí a k nemu nepríde, lebo sa hnevá za to, že sa nebude môcť zúčastniť tábora. Začiatkom septembra matka napísala otcovi, že cestuje mimo Slovenskú republiku a má zabezpečiť školskú dochádzku maloletej, pričom sa dcéra bude zdržiavať u starej matky. V čase, keď sa matka zdržiavala v zahraničí, otec mal záujem o stretnutie s dcérou, pričom ju kontaktoval a rovnako aj starú matku. Podľa slov otca, stará matka mu neumožnila stretnutie, čo vyjadrila tým, že maloletá sa na neho hnevá kvôli tábora. Otec naďalej trvá na zverení maloletej do striedavej osobnej starostlivosti v týždňových intervaloch, keďže na takejto forme porozvodovej starostlivosti boli dohodnutí.

5. Podľa čl. 11 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (CMP), súd postupuje a rozhoduje v súlade s platnými a účinnými právnymi predpismi pri zohľadnení ich vzájomného vzťahu a v súlade so základnými princípmi tohto zákona.

6. Podľa ust. § 1 CMP, podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

7. Podľa ust. § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa ust. § 325 ods.1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa ust. § 328 ods.1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

10. Podľa ust. § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

11. Podľa ust. § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

12. Podľa ust. § 324 ods. 1, 2 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

13. Podľa ust. § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

14. Podľa ust. § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

15. V danom prípade sa jedná o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletých, ktoré upravuje CMP, za aplikácie všeobecnej subsidiarity CSP. CMP upravuje odlišnosti od všeobecného procesného režimu CSP ako generálneho procesného kódexu (lex generalis). Aj z nadpisu tretej časti CMP „Niektoré ustanovenia o neodkladných a iných opatreniach súdu“ je nepochybné, že tento zákon upravuje len niektoré špecifiká neodkladných opatrení v mimosporových konaniach s tým, že všeobecná úprava a účel inštitútu neodkladného opatrenia je upravený v príslušných ustanoveniach CSP. Preto súd v danej veci aplikuje príslušné ustanovenia oboch procesných kódexov. Pretože konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je konaním, ktoré možno začať aj bez návrhu, súd nie je viazaný obsahom návrhu.

16. Vzhľadom k tomu, že CMP v jeho tretej časti obsahuje len úpravu niektorých ustanovení o neodkladných a iných opatreniach súdu, keď v zmysle ustanovení § 365 až 368 CMP je možné nariadiť neodkladné opatrenie vo veciach ochrany maloletého, výživného, osobnej starostlivosti maloletého a vo veci povolenia súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých, na neodkladné opatrenie o úprave styku rodiča s maloletým dieťaťom, je preto treba aplikovať aj právnu úpravu o neodkladných opatreniach a zabezpečovacích opatreniach uvedených v CSP v § 324 a nasl.

17. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel neodkladného opatrenia, ktorým je rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nie len faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, žeby výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Neodkladné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je konečným rozhodnutím, lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovieť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, žeby musel byť tvrdý nárok nepochybne preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Z charakteru neodkladného opatrenia taktiež vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o maloleté deti je prioritný záujem dieťaťa.

18. Konanie vo veci zverenia maloletého dieťaťa do starostlivosti jednému z rodičov a určenie výšky výživného na maloleté dieťa sú konaniami vo veciach starostlivosti súdu o maloletých podľa ust. § 111 písm. b), c), d) CMP. Ide o mimosporové konania, ktoré možno začať aj bez návrhu, keďže je pre ne charakteristický princíp oficiality. V konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu, súd nie je viazaný rozsahom návrhu.

19. Po oboznámení sa s obsahom návrhu neodkladného opatrenia a obsahom spisu má súd za to, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný. Súd dospel k záveru, že aktuálne neexistujú zákonné podmienky pre jeho nariadenie, t.j. neexistuje potreba bezodkladného zásahu súdu z dôvodu ohrozenia najlepšieho záujmu maloletej.

20. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyplýva, že rodičovské práva a povinnosti k maloletej doposiaľ neboli rozhodnutím súdu upravené, pričom faktickú starostlivosť o maloletú zabezpečuje matka. Vzhľadom na vek a potreby maloletej, ako aj tvrdenia matky, je podľa názoru súdu nevyhnutné vykonať podrobné dokazovanie, ktoré dokazovanie presahuje možnosti súdu v rámci konania o nariadenie neodkladného opatrenia. Rovnako aj čo sa týka vyživovacej povinnosti. Z návrhu nevyplýva, v čom spočíva nebezpečenstvo pre maloleté dieťa, z ktorého by plynula potreba bezodkladnej úpravy pomerov.

21. Súd zamietol návrh matky aj v časti nariadenia neodkladného opatrenia a to určenia výživného v nevyhnutnej miere zo strany otca. Podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčenie skutočnosti, že bez zásahu do pomerov účastníkov by bolo ohrozené zabezpečovanie výživy oprávneného, v tomto prípade maloletého dieťaťa v nevyhnutnom rozsahu, ktorý je zásadne odlišný od rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov k deťom vyplývajúceho zo zákonných kritérií uvedených

v § 62 a nasl. Zákona o rodine. Nariadiť rodičovi platiť výživné neodkladným opatrením je možné iba v nevyhnutnej miere, ak sú okolnosti prípadu také, že vyžadujú okamžitý zásah súdu, pretože výživa dieťaťa nie je zabezpečovaná. Podstatným je preukázanie, že rodič zabezpečujúci starostlivosť o dieťa individuálne nie je schopný uspokojovať jeho potreby ani v nevyhnutnom rozsahu, čím by mohlo dôjsť k ohrozeniu, prípadne aj života a zdravia maloletého dieťaťa. Neodkladné opatrenie je inštitútom dočasným, súd v konaní o jeho návrhu nevykonáva dokazovanie, nevypočúva účastníkov konania a rozhoduje len na základe osvedčenia relevantných skutočností bez pojednávania. Matka v návrhu neuviedla žiadne skutočnosti, ktoré by znamenali ohrozenie výživy dieťaťa, čo je podstatou inštitútu neodkladného opatrenia. Má zabezpečený pravidelný príjem. Konečné určenie vyživovacej povinnosti toho ktorého rodiča vyžaduje vykonanie dokazovania, čo presahuje rámec inštitútu neodkladného opatrenia.

22. Napriek tomu však súd zdôrazňuje, že vyživovacia povinnosť rodičov je ich zákonná povinnosť, ktorú je povinný si plniť každý rodič dieťaťa do času, kým dieťa nie je schopné samo sa živiť (ust. § 62 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine „ZoR“). Je povinnosťou rodičov, aby venovali všetky sily na dôsledné zaistenie výživy svojich detí a vyvarovali sa každého konania, ktoré má negatívny dopad na možnosť zabezpečenia výživy detí.

23. Podľa ust. § 62 ods. ZoR, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

24. Nakoľko, podľa názoru súdu, neboli aktuálne splnené zákonné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia, nebola preukázaná naliehavosť zásahu súdu do pomerov účastníkov, nebolo preukázané ohrozenie záujmov maloletého dieťaťa, súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia ako nedôvodný zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Košice II.

V zmysle § 363 CSP, v odvolaní sa má popri všeobecných náležitosti uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 127 CSP, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Podľa ust. § 365 odsek 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 62 odsek 1, odsek 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa ust. § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.